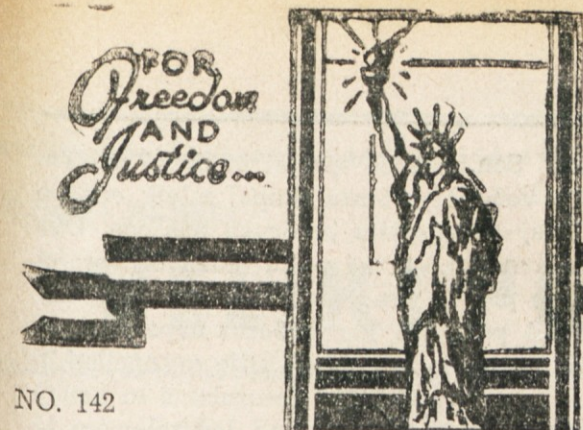

AMERIŠKA DOMOVINA

France Gorse
665 Woodward
Brooklyn, N.Y. 11227
6-25-0

AMERICAN HOME

CAN IN SPIRIT
FOR LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, JULY 28, 1969

STEV. LXVII — VOL. LXVII

Sen. E. M. Kennedy preudarja o odstopu

Pred sodiščem je priznal svojo krivdo, ker je odšel s kraja nesreče in nato preko televizije obrazložil svoje "neopravičljivo" početje.

HYANNIS PORT, Mass. — V petek dopoldne je prišel sen. Edward M. Kennedy v spremstvu svoje žene, odvetnikov in svaka Smitha na sodišče na Martha's Vineyard, da se zagovarja zaradi obtožbe, da je 18. julija pobegnil s kraja avtomobilske nesreče, v kateri je našla smrt Mary Jo Kopechne. Senatorjev avtomobil se je prevrnil z ozkega lesenega mostu v vodo in obležal tam na strehi. Senatorju se je posrečilo rešiti, njegova spremljevalka pa ni imela te sreče. Senator o tej nesreči obvestil policijo šele naslednji dan dopoldne, kakih 9 do 10 ur po njej.

Pred sodiščem je priznal svojo krivdo in bil obsojen na dva meseca zapora, ki pa sta mu bila odpuščena zaradi dobrega vedenja v preteklosti in, kot je rekel sodnik, "ker on je že bil in bo kaznovan daleko trše od kazni, ki bi jo mu moglo izreči to sodišče".

Zvečer je sen. E. M. Kennedy preko televizije pojasnil svojim volivcem v državi Massachusetts in vsej deželi, kako se je trudil, da bi rešil Mary Jo iz vode, pa ni uspel. Nato je šel v koč, kjer je bil s skupino prijateljev in deklet-sodelavk iz volivne kampanje njegovega pokojnega brata sen. R. F. Kennedyja, na večerji in zabavi. Povedal je, da je od tam vrnil na kraj nesreče z J. F. Garganom in P. Markhamom, kjer so ponovno skušali dobiti iz vode Mary Jo, pa niso uspeli. Senator je nato svoja tovariši poslal nazaj v koč in ji ma naročil, naj tam zbranim nič ne povesta o nesreči. Sam je skočil v vodo, preplaval nekako 150 yardov razdalje med otokoma in šel v hotel v Edgartownu. Odločno je zanimal, da bi bil v času nesreče pijan, odločno je zanimal, da bi imel s pokojno Mary Jo kakršnekolik nedovoljene osebne odnose.

Svojim volivcem je dejal, da razume, da je njegovo ravnanje omajalo zaupanje vanj in da zato razmišlja o svojem odstopu. Prosil jih je, naj mu pri tej odločitvi, ki mora biti končno le njegova lastna, pomagajo z izjavami in molitvijo.

Odmevi njegove izjave volivcem in vsej javnosti so bili na splošno ugodni. Sočutje je prevladovalo nad obsodbo "nerazumljivega" ravnanja. Spomin na to bo ostal dolgo tako med senatorjevimi volivci kot med ostalo ameriško javnostjo.

Največ rabljene črke
V angleščini se črka "e" rabi večkrat kot katerakoli druga, največ besedi pa se začenja s črko "s".

Oblačno in hladnejše. Najvišja temperatura okoli 75, najnižja ponoči 60.

Novi grobovi

Charles J. Lausche
V petek ponoči je umrl v Cleveland Clinic bolnici 66 let stari Charles J. Lausche s Cardinal Lane v Gates Mills, rojen v Clevelandu. Obiskoval je šolo sv. Vida, East Madison School, East High School in John Marshall School of Law. Bil je tudi slušatelj Miami University, kjer je igral violino v visokošolskem orkestru in pel kot bariton v Glee Clubu. Leta 1935 je opravil odvetniški izpit in vršil odvetniške posle v odvetniški pisarni Locker, Green, Woods, and Lausche. Za politiko se ni nikdar vnel, četudi je imel več priložnosti. Bil je član odvetniške zbornice Clevelanda in Cuyahoga okraja. Bil je odličen kegljač in dober igralec baseballa. Zapustil je žena Frances, roj. Knaus. Bil je brat pok. Louisa, prejšnjega sen. ZDA Franka J., Mrs. Josephine Welf, pok. dr. Williamsa J., Mrs. Frances Uranekar (Englewood, Fla.) in Harolda, bivšega direktorja mestnih nepremičnin. Pogreb bo jutri ob 9.30 iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd., v cerkev sv. Frančiška Asiškega ob 10.30, nato na Kalvarijo.

Robert E. Germ
V petek je umrl 25 let stari Robert E. Germ z 946 E. 73 St., sin Williama in Charlotte, brat Williama, Betty in Paricije Faust. Pogreb je danes dopoldne ob devetih iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, v cerkev Filipa Nerijskega ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Frank Nosse
V soboto je umrl na svojem domu na 918 Wheelock Avenue Frank J. Nosse, mož Agnes, roj. Peterlin, oče Leonarda F., brat pok. Frances Barone, pok. Rudolpha, pok. Edwarda, pok. Johana in Tonyja, stari oče. Pogreb bo iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda jutri ob 8.30 zjutraj, v cerkev sv. Vida ob devetih, nato na Kalvarijo.

Anastasia (Stella) Colarik
V Lake Side bolnici je umrla v petek 79 let stara Anastasia Stella Colarik s 26261 Aaron (Dalje na 3. strani)

Zanimanje za pariška pogajanja dalje peša

Zastoj pri razgovorih v Parizu o končanju vojskovanja v Vietnamu je močno zmanjšal zanimanje za nje.

PARIZ, Fr. — Zanimanje za znano pariško konferenco hitro kopni. Niti francoska javnost se ne briga več zanjo in posamezne tedenske seje le še registrira. To ne gre v račun komunistom, ki so konferenco zmeraj smatrali za lepo priliko za svojo propagando. Taka prilika se odmika, ako ni zanjo nobenega zanimanja. Zato se komunisti trudijo, da najdejo zmeraj nove "predmete" za svoje pritožbe in obtožbe.

Na seji v preteklem tednu so na primer začeli trdit, da imajo Združene države v Laosu svoje čete in da tam bombardirajo razne kraje. Trditve je tipična komunistična polnesnica. Naših čet ni že dolgo v Laosu, še celo vojaški strokovnjaki so skoraj vsi zapustili Laos. Kar se tiče bombardiranja, naša vojna letala bombardirajo le znano Hočiminhovo pot, pri tem pa naša diplomacija stalno zahteva, da naj je Hanoi več ne rabi, pa bodo naša bombardiranja avtomatično ukinjena. Iz trste izvita je tudi komunistična obtožba, da imajo ZDA svoje čete v Kambodži.

Seveda komunisti ne omenjajo niti z besedo, da imajo v Laosu okoli 40.000 svojih vojakov, v Kambodži pa najmanj 10.000. V Laosu so zadnje čase zasedli nove pokrajine v severnem delu dežele in se močno približali glavnemu mestu Luang Prabang.

Diplomatje v Parizu mislijo, da ni izključeno, da imajo gor nje obtožbe tudi svoj političen cilj: pripraviti pot stališču, da je treba Laos in Kambodžo vključiti v pogajanja glede premirja v Vietnamu. Pesimisti gredo še dalje: mislijo, da želijo komunisti ustvariti podlago za stališče, da morajo rdeče čete varovati tako Laos kot Kambodžo pred ameriškim imperijalizmom.

Zadnje vesti

HOUSTON, Tex. — Avstronavti Armstrong, Aldrin in Collins so včeraj zjutraj prileteli sem s Havajev, kjer jih je množica z guvernerjem in mestnim županom Honoluluja navdušeno sprejela. Letalo z njihovo karantensko hišico je pristalo na Ellington vojaškem letališču. Pozdravilo jih je tam kakih 5.000 ljudi in tam so se srečali tudi s svojimi ženami in otroci, seveda le skozi okno svoje hišice. Astronavte so z letališča po sprejemu prepepeljali v Lunske laboratorij, ki je dovolj velik in dobro opremljen. Tam so se najprej spočili, nato pa se je začelo njihovo podrobno poročanje o poteku cele odprave. Zdravniška preiskava je dognala, da so vsi trije astronavti pri dobrem zdravju, vsi so seveda tudi veseli, da so zopet doma.

YPSILANTI, Mich. — Včeraj je bilo objavljeno, da so v soboto našli mrtvo 18 let staro visokošolko Karen Sue Beineman, ki je izginila preteklo sredo. Njeno golo telo z razbitim obrazom in raztrganim ušesom so odkrili v soboto v nekem jarku v kraju, kjer so našli preje trupla sedem drugih na podobni način umorjenih mladih deklet v zadnjih dveh letih.

PRAGA, ČSR. — Navdušenje nad ameriškim uspešnim poletom na Luno v satelitskih državah, posebno v ČSR in v Vzhodni Nemčiji, v manjši meri na Madžarskem, v Romuniji in na Poljskem, je vzbudilo hudo nejevoljo med komunističnimi vodniki na posvetih pretekli teden v Varšavi, kjer so se zbrali, da bi proslavili 25-letnico obstoja komunističnega režima na Poljskem. Navdušenje za ameriški uspeh je pokazalo očitno naklonjenost prebivalstva za ZDA.

Našemu glavnemu delegatu na konferenci poslaniku H. C. Lodgeu ni bilo težko dokazati, da so vse rdeče obtožbe navadna izmišljotina.

NIXON NA SVOJI POTI PO AZIJI PRISPEL V BANGKOK

Predsednik ZDA R. M. Nixon je doslej obiskal Manilo na Filipinih, se razgovarjal včeraj z vodniki Indonezije v Djakarti, pa priletel danes v Bangkok na Tajskem, kjer ga je pričakal na letališču kralj z vso vlado. Ugibljejo, da utegne Nixon napraviti iz Bangkoka nagel skok v Južni Vietnam.

BANGKOK, Taj. — Po sprejemu astronavtov na letalonsilki Hornet je predsednik ZDA Richard M. Nixon odletel preko otoka Johnston na otok Guam, važno ameriško oporišče v zahodnem Pacifiku. Od tam se je podal v Manilo na Filipinih, kjer je bil nad vse prijazno in navdušeno sprejet. Velika množica ga je pozdravljala vzdolž ceste, po katerih se je vozil s predsednikom Marcosom v avtomobilu v mesto do predsedniške palače. Po kratkih uradnih razgovorih sta oba predsednika v kratkih poslovnih govorih pokazala edinstvo pogledov na položaj v Aziji in na vlogo, ki jo bodo v bodoče tam igrali ZDA. Iz Manile je predsednik Nixon z ženo in ostalim spremstvom odletel v Indonezijo. To je bil prvi obisk predsednika ZDA v tej državi, ki je postala neodvisna šele po drugi svetovni vojni po precejšnji zaslugi ZDA.

Tudi v Djakarti, glavnem mestu Indonezije, je bil Nixon sprejet z vsemi slovesnostmi. Množice, ki jih je seveda oblast pozvala, naj gredo pričakat ameriškega gosta, so kazale precejšnje navdušenje in so predsednika ZDA ognjevitno pozdravljale. K temu je podobno kot v Manili pripomogel par dni preje končan uspešen polet ameriških astronavtov na Luno in njihov povratek od tam.

Predsednik Nixon se je razgovarjal s predsednikom Suhartom ki je od leta 1965 na čelu Indonezije, ko je z ostalimi vojaškimi vodniki strl poskus komunističnega prevrata. Indonezija je zaradi nesposobne gospodarske politike in razmetavanja javnih sredstev pod svojim prvim predsednikom Sukarnom prišla v hudo gospodarsko stisko. Sedanja vlada jo postopno rešuje iz te s pomočjo svobodnega sveta. ZDA imajo pri tem precejšen delež.

Predsednik Nixon je v svojem govoru dejal, da bodo ZDA v bodoče Indonezijo na gospodarskem polju še bolj podprle kot v preteklosti in pripomogle k

polnemu uspehu njenemu petletnemu gospodarskemu načrtu, ki je sedaj v teku. V preteklem letu so ZDA podprle Indonezijo s 125 milijoni, kolikšna bo bodoča pomoč, predsednik Nixon ni povedal, pripomnil je le, da je nezadostna.

Danes je predsednik Nixon priletel iz Indonezije na Tajsko in pristal na letališču glavnega mesta Bangkoka v hudem dežju. Na letališču ga je pričakal kralj s svojo vlado. Tako kralj kot predsednik ZDA sta opravila v dežju uradne svečanosti in se v svojih govorih šalila zaradi dežja, ki je oba močil.

V Manili in v Djakarti se je predsednik Nixon mudil nekako po en dan, v Bangkoku bo ostal dva dni in pol, ker bo verjetno od tod napravil kratek obisk v Južni Vietnam ali pa bo sprejel v Bangkoku poslanika Bunkerja iz Saigona in nemara tudi gen. Abramsa, vrhovnega poveljnika ameriških čet v Južnem Vietnamu. Iz Bangkoka bo predsednik Nixon odletel v New Delhi v Indiji, od tam v Lahore v Pakistanu in se na poti iz Azije ustavi še v Romuniji in prav na kratko v Veliki Britaniji.

Ze na otoku Guam pretekli petek je predsednik Nixon na tiskovni konferenci orisal cilje svoje poti po Aziji in očetil politiko ZDA v tem delu sveta, ki jo misli voditi v bodočih letih. Povedal je jasno, da bodo ZDA omejele v jugovzhodni in južni Aziji svoje vojaške obveznosti. Tamkajšnje države se morajo same potruditi za svojo notranjo in zunanjo varnost, ZDA jim bodo pri tem naporu pomagale, če treba z dobavo orožja in vojaške opreme, jim nudile tudi gospodarsko pomoč, toda se ne bodo zapletele v nobeno vojno na azijski celini z lastnimi oboroženimi silami, kot so to storile v Vietnamu. Predsednik ZDA je poudaril, da so ZDA pacifiška sila in bodo zato tudi v bodoče igrale nujno svojo vlogo v Aziji.

— Omela je uradna rastlina Oklahome.

Pakistanec povabljen v rdečo Kitajsko

KARAČI, Pak. — Predsednik Pakistana gen. A. M. Yahya Khan, katerega bo 1. avgusta obiskal v Pakistanu predsednik ZDA Nixon, je bil zadnji petek povabljen na uradni obisk v rdečo Kitajsko.

Iz Clevelanda in okolice

Krupansky zaprišežen—
Clevelandski odvetnik Robert B. Krupansky, 47 let stari republikanec, ki je vodil volivno kampanjo sen. W. B. Saxbeja, je bil pretekli petek zaprišežen v Clevelandu za javnega tožilca ZDA za severni Ohio na mesto B. J. Stuplinskega. Ta in njegova pomočnika bodo ostali še nekaj mesecev kot svetovalci in sodelavci novega javnega tožilca ZDA, da bo tako omogočen reden in nemoten prehod.

Štrajk v St. Vincent

Charity bolnici končam—
Pretekli teden so bolniške strežnice v St. Vincent Charity bolnišnici zmagale s svojo zahtevo, da jih naj zastopa Ohio Nurses Association pri pogajanjih z bolnico za novo pogodbo. Strežnice so se vrnile v službe, s katerih so odšle 31. marca.

Čisti zrak stane—

Pred odborom mestnega sveta za čisti zrak in vodo je prišlo pretekli petek do ostre razprave med J. A. Fakultom, komiserjem za luč in silo, ter med načelnikom odbora Harmodyjem. Fakult je povedal, da bo moral vsak potrošnik elektrike v Clevelandu plačati mesečno vsaj 40¢ več, če naj mestna elektrarna poskrbi za omejitve onesnaževanja zraka z žveplnim dioksidom in drugimi plini. Zastopnik Cleveland Electric Illuminating Co. je dejal, da bo odjemalce njegove družbe stalo povprečno 75¢ vsak mesec več, če bo ta namestila priprave za omejitve onesnaževanja zraka, kot to mestni odbor zahteva.

Zopet streljanje—

V soboto zjutraj okoli petih je skupina črncev v "afriških oblekah" obkolila hišo 1280 E. 103 St., kjer je imel 37 let stari Tony Butler zabavo za svoje prijatelje, ki so znani po tem, da nastopajo preoblečeni v ženske. Eden od napadalcev je stopil sredi sobe, kjer je bila zabava, na mizo in držeč v rokah strojnico zahteval od kakih 40 navzočih, da se postavijo ob steni. Njegovi spremljevalci so nato začeli iskati pri njih denar. Butler je kričal in hotel skočiti po revolver, toda se je preje zgrudil zadet od strelav. Sosedje so pozvali na pomoč policijo, ki pa je prišla prepozno, da bi koga prestregla. Napadalci so že odšli, pustili pa so na metu dva mrtva in 3 ranjene.

Suvana Fuma zanika prisotnost čet ZDA

PARIZ, Fr. — Predsednik vlade Laosu princ Suvana Fuma je na tiskovni konferenci odločno zavrnil trditve Severnega Vietnama, da imajo ZDA v Laosu 12.000 vojakov. Ugotovil je pri tem, da ima Severni Vietnam v Laosu najmanj 60.000 svojih vojakov poleg onih, ki so na poti iz Severnega Vietnama v Južnega.

Princ je označil položaj v Laosu za "nevarnejši kot kdaj prej" in obtožil Severni Vietnam, da se pripravlja na zasedbo dela ali celo vsega Laos, ki bi postal tako satelit Hanoi. Pozval je podpisnike dogovora o nevtralizaciji Laosu v Zenevi leta 1962, naj rešijo Laos iz sedanje nevarnosti.

General Franco, Don Juan in Juan Carlos

MADRID, Šp. — Ko je general Franco postavil princa Juana Carlosa za prestolonaslednika, je postavil obenem njegovega očeta Dona Juana za tekmeča njegovemu lastnemu sinu. General je tako spraval v špansko politiko novo ime, obenem pa tudi ustvaril tekmo. To je za tuji svet prava zmešnjava, ki se pa da razložiti le z načinom, kako se v Španiji ustvarjajo politične filozofije, od anarhistične do monarhistične.

Francova politična filozofija je rojena iz zadnje španske državljanske vojne. Tej filozofiji je država vse, je nad narodom in nad obliko države. Franco obožuje državno oblast in misli, da jo mora oboževati tudi ves španski narod. Kakor hitro narod to pozabi, zaide v politične krize in katastrofe, ki jih v španski politični zgodovini ni ravno malo.

Francu je vedel, da španski narod še ni zrel za njegovo pojmovanje o državi. Zato je vpeljal osebno diktaturo, ki naj pomaga vzgojiti špance v pravi državotvorni narod. Osebno diktaturo je okrasil z

raznimi političnimi organi, ki jih je nabral v španski politični zgodovini. Vsi ti organi (vlada, Cortes, falanga itd.) naj bi vcepili narodu spoštovanje in ljubezen do državne ideje po Francovem vzorcu. Kjer ni šlo zlepa, je Franco poskušal s silo. To se je dogajalo velikokrat, kajti španska javnost je zmeraj čutila, da narod ne sme biti žrtvovan državnemu aparatu, da ima pravico do svoje vsebine, do svoje svobode, da svoje neodvisnosti.

Pa tudi tisti, ki so skušali priti do sporazuma s Francu, so njegove ideje velikokrat razumeli po svoje. Zato je v Francovem političnem gibanju nastalo toliko struj, ki se navadno močno trejo med seboj.

Tako imamo danes sledeče stanje v španski politiki: še zmeraj odloča Franco, kaj se bo v deželi godilo. Njegovi pristaši ga več ali manj poslušajo, pa ne zmeraj. Zato se režim velikokrat zapleta v lastne zagate. Proti Francu in njegovemu režimu je ogromna večina naroda v vseh nje-

govih razredih, od večine katoliških konservativcev do anarhistov, komunistov in drugih skrajnih levicarjev. V opoziciji so tudi voditelji srednjih stanov, Francu niso zvesti niti vsi gospodarski krogi.

Francu misli, da se vseh teh nasprotnikov ni treba bati. Zato je posvetil vso svojo skrb vprašanju, koga naj vzgoji za naslednika. Ta skrb ga je morila že pred desetletji. Takrat se je odločil, da bo po svoje vzgojil vnuka pokojnega kralja Alfonza XIII., princa Juana Carlosa. Pravzaprav bi se bil moral odločiti za Alfonzovega sina Juana, pa se mu je Juan zdel preveč liberalen, zato se je odločil za vnuka in ga je tudi po svoje vzgojil.

Tako imajo sedaj v Španiji na glavo postavljeni dinastični redosled: prvi pretendent na španski prestol bi moral po tradiciji biti Alfonzov sin Don Juan, ki je liberalno usmerjen. Franco se je zato odločil za vnuka in ga dal konservativno vzgojiti. Franco je pri tem prepričan, da bo obveljala njegova filozofija: oče

bo umrl, sin bo še živel, tako pravi priroda.

Ne vemo, ali bo res vse tako. Najprej je lahko mogoče, da se mladi Juan Carlos sprejme v nekaj novega, kakor hitro Franco ne bo več na oblasti. Dalje je lahko mogoče, da se bosta oče in sin pobotala. Sedaj sta menda tako sprta, da niti govoriti nočeta med seboj. Lahko tudi nastopi na španskem nova revolucija, ki bo vse račune z leve in desne postavila na glavo. Zato ne kaže prorokovati bodočnosti. Vsaj tako dolgo ne, dokler bo Franco na oblasti.

Nekaj drži: dinastija je razcepjena od vrha do tal, monarhisti so s tem ohromeli, kar se pa ne bo poznalo, dokler bo Franco vladal. Potem takem se torej bliža ura za republikance. Ti se zopet koljejo in pripravajo med seboj in ne poznajo nobene sloge in discipline.

Kamorkoli pogledamo v Španijo, so vidna znamenja bodočih težav. Upajmo, da bodo le začasne in brez prelivanja krvi. Španija pozna iz takih zadreg še en izhod: voljaki prevzemajo oblast.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Zr. Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Zr. Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 142 Monday, July 28, 1969

Ameriški vojaki na tujem

Ne mislimo pri tem na naše vojake, ki so v Južnem Vietnamu. V mislih imamo tiste, ki so raztreseni po vsem svetu in ki po številu celo presegajo naše čete v Vietnamu. Nanje po navadi kar pozabimo, smo se že navadili, da mora biti tako.

Ta misel se ni zmeraj rodila iz stvarne potrebe. Bila nam je umetno vcepljena ponasi narodni obrambi in njenih civilnih prijateljih, posebno na Kapitolu. Pa ne naenkrat, ampak tekom par desetletij. Ima torej svojo zgodovino.

Naša dežela je opazila komunistično napadalnost že takoj po zadnji svetovni vojni, ni jo pa takoj smatrala za veliko nevarnost. Šele državljanska vojna v Grčiji, za njo pa prevzem oblasti od strani komunistov v Českoslovaški republiki l. 1948 sta nas zbudili iz dremanja. Kar smo prva leta po vojni storili premalo za obrambo proti komunizmu, smo po l. 1948 hoteli nadoknaditi s pretirano hitrico. Kot je že navada v naši deželi, smo na vseh poljih pretiravali. Zmernost nas je vodila le v korejski vojni.

Pretiravali smo povsod, največ na političnem in vojaškem področju. Na političnem smo vpregli našo diplomacijo, da nam je skovala skoraj 50 obrambnih pogodb raznih vrst, skromnih in obsežnih, vse pa v znamenju zajetive komunistične napadalnosti. Taka politika je bila voda na mlin že takrat obstoječi povezanosti naših vojaških krogov z vojno industrijo. Vojna industrija je gledala za novimi zasluzki, vojaški krogi pa za novo zaposlitvijo. Iz tega se je prirodno razvil načrt, da je treba obrambne pogodbe podpreti s primerno mrežo vojaških postojank. Čim večje bodo, tem boljše za industrijo, ki pa tega ni priznala, ampak se skrivala za geslo, da je obsežnost obrambne mreže potrebna za našo narodno varnost.

Tako je mreža obrambnih postojank rastla od leta do leta. Na vsako postojanko je šlo nekaj naših čet, z njimi vred pa tudi investicije, ko so bile potrebne za varnost postojank samih. Vse to je bilo treba plačati, toda za stroške se ni nihče brigal. Javnost je smatrala vprašanje stroškov za narodno varnost za nedotakljivo.

In tako smo prišli do tega, da imamo po vsem svetu okoli 400 velikih vojaških postojank, povrhu pa še okoli 3,000 manj pomembnih. Na njih živi nad milijon naših vojakov, tam pa služi še 250,000 tujih državljanov v civilnih uradih. Vse skupaj nas stane letno 4-5 bilijonov! Ti stroški niso samo veliko breme za naš federalni proračun, ampak tudi za našo plačilno bilanco, kajti vsaki postojanki je treba letno odrediti potrebne vsote dolarjev in ne tujih valut.

Naša politična javnost se za to ni dosti brigala. Vojna industrija je poskrbela, da o tem ni bilo dosti govorjenja, pa skoraj nobene kritike. Stroški za narodno obrambo so spadali med "nedotakljive" predmete. Noben politik se jih ni hotel dotakniti. To je seveda le podžigalo samozavest kolicije med Pentagonom in vojno industrijo.

Federalna administracija je že začutila nemirno vest. Že pod Johnsonovim režimom je dala preiskati naše postojanke v 30 tujih državah. Preiskava je bila končana, toda znanim nevidnim vplivom se je posrečilo, da dognanja preiskave niso bila nikoli objavljena. Sedaj je predsednik Nixon odredil novo preiskavo. Tudi za rezultate te preiskave ne bo federacija našla razloga, da jih objavi, ako ne bo nanjo pritisnil Kongres.

Vojaški krogi tudi čutijo, da se časi spreminjajo. Zato mislijo, da je treba likvidirati marsikatero postojanko na tujem. Pravilno bi bilo, da pri tem odpustijo iz vojaške službe vse tiste, ki so zaposleni na opuščeni postojankah. Generali ne mislijo tako. Čisto navadno premestijo službenice s teh postojank na druge. Likvidacija postojank ne dosega torej svojega cilja. Cilj bi bil dosežen, ako bi narodna obramba znižala število svojih uslužbencev, civilnih in vojaških, od 3 milijonov na, recimo, dva ali še manj. Temu se Pentagon še upira.

Pentagon je v zadregi z utemeljitvijo odpora. Do sedaj je še vsako leto slikal "vojno nevarnost" kot potrebo po močni narodni obrambi. Letos te utemeljitve ne more riniti, ker vidi, da je javnost za sporazum o omejitvi oboroževanja s Sovjetsko zvezo. Vsako sklicevanje na vojno nevarnost bi bil torej udarec po vodi.

Vojni industriji in njenim zaveznikom v federaciji se je izmaknil še drug adut iz rok. Povojna politična zgodovina je namreč nabrala več kot dovolj dokazov, da nam naše stališče o obrambnih zvezah ni dalo napovedanih koristi. Kar smo si po tej poti pridobili zaveznikov, so iskali v pogobah le svoje koristi. Ako jih niso videli, niso svojih obvez izpolnjevali. Ako so se te taktike držale celo članice NATO, zakaj naj bi se ne podpisnice manj pomembnih pogodb. Obrambne pogodbe imaaše postojanke na tujem, ki so iz njih nastale, nam torej niso dale tistih koristi, kot

smo pričakovali. Vojna industrija se torej ne more sklicevati na "rentabilnost" sedanje obrambne politike.

Na drugi strani je Kongres začel odločnejše stopati federaciji na prste. Se je končno postavil na McNamarino stališče, da morajo pri narodni obrambi tudi stroški zanjo igrati svojo vlogo. Kongres je pri tem ugotovil, da ima na svoji strani večino naše politične javnosti. Za dosedanji stari način narodne obrambe so samo še tiste veje vojne industrije, ki imajo od tega korist.

Kako zelo se je položaj spremenil, priča sedanji boj za ABM in proti njim. Takega boja bi še pred letom ne upal tvegati noben politik. To je pa šele začetek. Stroški za narodno obrambo bodo zmeraj bolj tarča politične kritike. Politiki morajo namreč računati, da bo draginja še rasla in razburjala ljudi. Ves naš svet pa ve, da izdatki za narodno obrambo veliko prispevajo k naraščanju draginje, je pa ob enem prepričana, da je marsikatera postavka v njih pretirano visoka. Kdor hoče še sedeti v Kongresu, mora s tem računati. Zato bo vojni industriji zmeraj težje vplivati na Kongres. Pred par leti je za svojo politiko lahko dobila tudi kvalificirano večino, danes ne more zanesljivo računati z navadno. To je najbolj viden zunanji znak, kako se je gledanje na našo narodno obrambo spremenilo.

Skratka: vpliv vojne industrije na konservativno kolicijo v Kongresu res raste, hitreje pa raste odpor javnosti proti njemu. Ako tega ne bo Nixon kmalu opazil in izvajal posledice, bo že sedaj spravil v nevarnost svojo verjetno kandidaturo v l. 1972.

Mnenja in vesti

iz Železnega okrožja

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — Naši severni kraji so se počasi le ogreli. Hladno vreme se je tu letos zadržalo. Kar ni hotelo od nas. Zdaj je boljše. Prerokujejo pa, da se bo letos zima preje vrnila med nas, kakor se je druga leta. Tako je in taka je naša Minnesota ("Minnesirota"), kakor jo je rad imenoval pok. župnik James Černe, ki počiva v Zeleni dolini pri Sheboyganu, Wis.

Ko omenjam pok. Fathra Černeta, s katerim sem se večkrat pred dolgimi leti razgovarjal o tedanjih razmerah v Ameriki, mi stopajo v spomin tudi drugi pijonirski slovenski duhovniki v Minnesoti. Kako širokogrudnih src so bili. Pokojni msgr. Buh, msgr. A. Ogulin, Very Rev. M. Šavs in še cela vrsta drugih. Kako delavni in širokogrudnih src so bili za vse razne koristne slovenske potrebe med nami. V njih prizadevanjih za verski in narodni napredek so imeli zelo široka srca. Mi, sedanjiki, se jih vse pre malo spominjamo, kar ni prav. Seveda razumem, da tisti, ki niso bili priče vsemu, kar so ti pionirji organizirali, ustanavljali in prispevali k vsemu napredku slovenskih priseljencev, vse od leta okrog 1870 do 1950 in še morda nekaj več, ne morejo ceniti teh zaslug tako, kakor tisti, ki so bili priče pri vseh akcijah in gibanjih, ki so res ustvarjali velik napredek. Mislim, da je med nami še nekaj takih, ki jim je vse to znano, in od teh bi bilo pričakovati da o tem kaj povedo, karkoli je že koristnega in zanimivega, da to ne pade v pozabo.

* POGLEDI NA DRUGE ZADEVE IN SKRBI. — Teh ni malo. Ščipljejo vse nas. Ene tako, druge tako. Inflacija najbolj ščiplje. Pred nedolгим sem bil priča zelo zanimivemu razgovoru v prodajalni avtov NWAC. Dva pomožna prodajalca in jaz smo sedeli in se pogovarjali o tem in onem. Med tem pride v prodajalno srednje starosti ženska, čedno oblečena, in začne c-gledavati automobile. Eden prodajalcev stopi k njej, jo pozdravi in vpraša, če ji naj s čim postreže, to je, kar bi rada vedela o avtomobilih.

"Yes, rada bi si nabavila avto, ki ga potrebujem pri moji službi. Vsak dan moram v dva kraja, ki sta po par milj oddaljena drug od drugega."

"Dobro!" veselo odvrne prodajalec, "teh pa imamo, kar oglejte si jih po vrsti."

"Jih gledam in dopadejo se mi, — ampak cene se mi ne dopadejo. Silno visoke so, bom težko zmogla. Veste, sem v taki službi, ki je zdaj v primeri z draginjo najbolj slabo plačana."

"Tako, v kaki službi pa ste, če smem vprašati?"

"Učiteljica sem. Dopoldne v eni šoli, popoldne pa v drugi in pri tem rabim vozilo."

Ko sta nato hodila okrog avtov, ji je prodajalec razlagal to in ono o novih ugodnostih, ki jih nudijo sedanji boljše izdelani avti. Ko ji je omenjal cene in pa pogoje za odplačila, je pa učiteljica skoro pri vsakem avtu kar ob sapo prišla. Pri zadnjem je vzkliznila:

"Ne bo nič! Toliko denarja nimam!"

Prodajalec jo je povabil k mizi, kjer sva jaz in drugi prodajalec sedela. Ponudi ji stol ter ji začne nadalje razlagati o cenah in odplačevanjih, misleč, da jo bo le nagovoril, da bi se odločila za nakup. Govoril je in govoril in razginal, a žene se je pa vse le malo prišlo. Ko je prodajalec začel zmanjkovati besed in potrpežljivosti, se je ona oglašila:

"Mister Salesman! Hvala vam za vso razlago. Verjamem, da je vsaj nekaj tako, kakor ste mi povedali o avtih in o drugem: Ampak, kakor imate vi upravičene razloge za vse, tako jih imam tudi jaz proti visokim cenam. Poslušajte! Bom bom jaz povedala, v kako "gospodarsko kategorijo" zdaj spadamo učiteljice in učitelji. Ta kategorija ni sicer nikjer "uradno" označena. Ampak plače, katere prejemo za naše službe, to povedo. Preje ko pridem k temu, mi dovolite, da navedem nekaj razlik.

Nekdaj je učiteljski stan užival ugled. Zakaj? Zato, ker so ga ljudje spoštovali. Spoštovali so ga zato, ker so razumeli, da kdor poučuje in bistri mladino, je najkoristnejši "vrtnar" v človeške družbi v vseh ozirih človeškega življenja. Kaj bi bila naša družba brez takih "vrtnarjev"? Če to le nekaj razumete, vas pa zdaj vprašam: Kako pa zdaj v Ameriki plačujejo učitelje in učiteljice, ki to delo vrše, to je, vzgajajo bodoče rodove? Hm, letno povprečno od \$5,500 do \$7,000, to učitelje po osnovnih nižjih šolah. Po višjih šolah nekaj več. To za službo, ki vzgaja bodoče rodove. In vendar prav ta služba ima nalogo vzgajati boljše rodove.

Zdaj pa pogledimo, kake plače prejema ljudje drugih preprostih poklicev, ki ne potrebujejo toliko šolanja in znanja kakor učiteljstvo.

Barvarji (painters) so plačani \$4 do \$4.50 na uro. Kleparji (plumbers) po \$4.75 in več na uro, tako tudi tesarji (carpenters), mizarji in te vrste delavcev. Vsi te drugi razni poklici. Vsi te vrste poklicni ljudje prejemaajo polnodobno letno zaposlitev od \$9,000 do \$14,000. In za njihove poklicne sposobnosti ni bilo treba iti v "kaledže" in na uni-

verze, kakor morajo učitelji in učiteljice in žrtvovati za njihova znanja toliko, kakor morajo učitelji in učiteljice. Je to pravično? Kaj pravite k temu? Cene ra razne predmete, recimo za avto so pa slične onim, ki prejemaajo večje plače kakor mi učitelji in učiteljice. To je, na kar jaz gledam! To je nekaka krivica nam. Naša gospodarska politika je kaj čudna!" je še poudarila.

Zena je odšla. Avta ni kupila. Mi smo se pa nekaj časa spogledavali. Ne eden ne drugi ni vedel kaj pristaviti ali izjaviti k temu. Zena je navedla razne vzroke. Kje je krivda, da je tako, da so take razmere, kakor so, ki res niso pravične, če hočemo biti poštene do učiteljev.

Prodajalec James je kar prav pripomnil:

"Naša gospodarska politika vse gori od Washingtona in vse skozi naših zveznih držav je kaj čudna. Politična je, da bolj biti ne more, zato je tako, kakor je."

Nato smo še govorili, kako gospodje v Washingtonu in na Wall Streetu skušajo omiliti ščipanje inflacije, ki bo nam vsem osušila žepe. Tudi to je zanimivo. O tem pa kaj več prihodnjič.

Andrejček

Nekaj misli k nesreči v zvezi s sen. Edwardom M. Kennedyjem

CLEVELAND, O. — Ze dolgo čas nas moti, da ameriški časopisi in TV tolikokrat prinesejo novice, predno imajo vsa dejstva, ali pa takoj začnejo posvoje razlagati, sumničiti ali "metati senco". Veljalo je to za R. Nixona vse, dokler ni bil izvoljen za predsednika. On sam je to mnenje izrazil v svojem govoru na U.S. Air Force Academy dne 4. junija letos, pa vsaj clevelandski časopisi tega niso nič omenili.

Znano je, da demokratska stranka ne bi pustila sen. Bobbyju F. Kennedyju doseči imenovanje za predsedniškega kandidata na konvenciji lani v Chicagu. Glavni vzrok tega je bila nevoščljivost — domače rečeno. Če bi se potem, ko je bil že na onem svetu, vrnil na ta svet, bi ga takoj imenovali in skoraj gotovo bi tudi postal predsednik naše dežele. Ravno tako bi bil takrat sen. Ted Kennedy skoraj gotovo najboljši kandidat demokratske stranke proti Richardu Nixonu, pa se je pravilno odločil in kandidature ni iskal.

Ravno tako so sedaj preneka-teri Amerikanci, tudi mnogi v demokratski stranki, nevoščljivi sen. Ted Kennedyju. V tej namenjeni nesreči so našli možnost, da bi ga mogoče končno le "vrgli". Mnogi, mnogi zvesti Amerikanci bodo tudi naprej z njim držali kljub vsemu temu, kakor tudi naša družina, čeprav smo mi republikanci. Mi popolnoma soglašamo s tem, kar je prijateljica Esther R. Newberg od Mary Jo Kopechne rekla: "Zame sta samo dve stvari važni: Mary Jo je na onem svetu in v svojem srcu sem prepričana, da je sen. Kennedy poskusil vse, kar je mogel, da bi jo rešil." Tudi oče Mary Jo tako misli. Torej, zakaj policija in časopisje stvar ne pustijo pri miru. Namesto, da širijo nerresnice ali delajo napol resnične ali neugodne opazke, naj bi raje bili bolj krščanski in se zavedali, da se kaj takega lahko vsakemu od nas zgodi. Tudi ni še jasno, koliko je bil sen. Ted Kennedy poškodovan na glavi. Vsak zdravnik bo povedal, kot tudi tak, ki je imel lastne izkušnje, da kdor je dobil tudi mal pretes v glavi (brain concussion), je mnogokrat zmešan za nekaj časa. To se lahko zgodi vsakemu človeku, tudi predsedniku ZDA, in s tem nič manj sposoben biti predsednik ZDA. Zdravniki priporočajo po takem "brain concussion", da človek takoj počiva in glavo drži navzgor in se tako vsede, da je

gornji del telesa visoko. Sen. Kennedy je ponovno šel v vodo, da bi rešil Mary Jo, je torej delal ravno obratno, kot zdravniki svetujejo. Samo tak, ki je plavalac in ki je podobno bil poškodovan na glavi, lahko to razume.

Nobeden od nas nima pravice obsoditi druge, posebno še ne, če izvrišilo in to tako točno, kakor ne vemo vseh podatkov, kar po navadi ne vemo. Kaj lahko se zgodi, da bo ista ali podobna usoda zadela tudi nas prej ali slej, če bomo druge tako obsojali. Da je Nixonova administracija istih misli, je dokaz v tem, da niso še nič uradno rekli o tej nesreči, pač pa so diskretno tiho — kot se tudi spodobi. To tudi je bistvo republikanske in še posebej Nixonove filozofije v smislu "FORWARD TOGETHER". Čas je že, skrajni čas, da se tudi mnogi demokratje in razni brezobrazniki tega nauče. In naj ne bodo toliko tako nevoščljivi Kennedyjevi družini!

Ker osebno poznam Teda Kennedyja, lahko rečem, da berite članek o njem v zadnji številki revije CORONET. Kdor zna med vrsticami brati in ima empatijo, bo razumel... Saj bi bil Jack Kennedy lahko predsednik dve poslovni dobi in bi Bobby lahko tudi postal predsednik, torej zakaj biti nevoščljiv Teddyju? Zakaj trije ali vsaj dva brata ne bi mogla biti predsednika ZDA? Ljudje ne bi smeli imeti "peklenkega veselja nad nesrečo ali navideznim (ali začasnim) porazom" bližnjega. Pomislite tudi vsi vi na te stvari in govorite v tem smislu svojim ameriškim znancem in sodelavcem.

To pišem v imenu očeta dr. Valentina Meršola ter v imenu naše ožje in širše družine in le po pozdravljam vse bralce. Kot je naša mama rekla: "Tout com- prendre, c'est tout pardonner!"

Stanko Meršol

Jože Grdina:

Po stopinjah Gospodovih

IV.

In tu se prikaže znamenje Sinu človekovega (sv. Križ) in tedaj zaplačejo vsi narodi na zemlji; in zagledajo Sina človekovega priti v oblakih neba z veliko močjo in veličanstvom.

In pošlje svoje angele z močnim trombnim glasom in bodo zbirali njegove izvoljence od vseh štirih vetrov od kraja do kraja sveta. Ko pa se to začne goditi, pogledajte in dvignite svoje glave; zakaj vaše odrešenje se približuje.

Poglejte smokvino drevo. Od njega se učite prilike. Kadar se mu že omlade veje in požene brstje, veste, da se bliža poletje. Tako tudi vi, ko zagledate vse to, vedite, da je blizu božje kraljestvo. Resnično povem vam, da ne preide ta rod, dokler se vse to ne zgodi. Nebo in zemlja preideta, moje besede pa ne preidejo.

Tistega dne in ure pa ne ve nihče, ne angeli v nebesih, ne Sin, temveč Oče sam. Vurjate se pa, da se vam ne obteže srca s požrešnostjo in pijanstvom in skrbmi tega sveta, in vam ne pride ta dan iznenada. Kakor zanjka bo namreč prišel na vse, ki prebivajo na površju vesoljne zemlje. Čujte torej in molite ob vsakem času, da bi bili vredni ubežati vsemu temu, kar se ima zgoditi, in stati pred Sinom človekovim!

In kakor je bilo v dneh Noetovih, tako bo tudi v dneh Sinu človekovega: jedli so in pili, se ženili in se množili do dne, ko je šel Noe v ladjo: in prišel je potop in pokončal vse. Podobno bo, kakor je bilo v dneh Lotovih: jedli so in pili, kupovali in prodajali, sadili in zidali; tisti dan pa, ko je šel Lot iz Sodome, je dežilo ogenj in žveplo izpod neba in pokončalo vse. Prav tako bo tisti dan, ko se bo razodel Sin človekov. Povem vam: tisto noč bosta dva na eni postelji; e-

den bo sprejet in drugi puščen. Dve bosta skupaj mleli; ena bo sprejeta in druga puščena. Dva bosta na polju; eden bo sprejet in drug puščen.

To, kar je Jezus napovedal, in so to popisali trije evangelisti, o razdejanju Jeruzalema in koncu sveta, se je nad Jeruzalemom že izvršilo in to tako točno, kakor je napovedal On, Večna Resnica. O tem pričajo: Zgodovina, Titov slavlolik v Rimu in Judje. Letos poteče 1900 let, odkar je Vespazijan, vrhovni poveljnik rimske armade, prišel s svojo mogočno armado pred Jeruzalem, da ukroti uporne Jude v Palestini, ki so se kratkomalo uprli rimskemu gospodstvu. Zgodovina pove, da Vespazijan tedaj ni hotel napasti Jeruzalema, ampak čakal, da se Judje, med seboj bojujoči, sami pokoljejo.

Dogodki so pa Vespazijana prehiteli. Po smrti rimskega cesarja Nerona so zavladali Galba, Oton in Vitelji, ki pa niso bili kos biti na vodstvu rimske države in armade, ki je izbrala za vladarja države Vespazijana, ki je po tej izbiri za cesarja izročil poveljstvo rimske vojske svojemu sinu Titu, sam pa šel v Rim, da zasebi prestol rimskega cesarja.

Tit je z vojno nadaljeval, se utaboril na Oljski gori, kjer je imel svoj glavni stan na Skopuljvi Teddyju? Zakaj trije ali vsaj dva brata ne bi mogla biti predsednika ZDA? Ljudje ne bi smeli imeti "peklenkega veselja nad nesrečo ali navideznim (ali začasnim) porazom" bližnjega. Pomislite tudi vsi vi na te stvari in govorite v tem smislu svojim ameriškim znancem in sodelavcem.

To pišem v imenu očeta dr. Valentina Meršola ter v imenu naše ožje in širše družine in le po pozdravljam vse bralce. Kot je naša mama rekla: "Tout comprendre, c'est tout pardonner!"

Stanko Meršol

Jože Grdina:

Po stopinjah Gospodovih

IV.

In tu se prikaže znamenje Sinu človekovega (sv. Križ) in tedaj zaplačejo vsi narodi na zemlji; in zagledajo Sina človekovega priti v oblakih neba z veliko močjo in veličanstvom.

In pošlje svoje angele z močnim trombnim glasom in bodo zbirali njegove izvoljence od vseh štirih vetrov od kraja do kraja sveta. Ko pa se to začne goditi, pogledajte in dvignite svoje glave; zakaj vaše odrešenje se približuje.

Poglejte smokvino drevo. Od njega se učite prilike. Kadar se mu že omlade veje in požene brstje, veste, da se bliža poletje. Tako tudi vi, ko zagledate vse to, vedite, da je blizu božje kraljestvo. Resnično povem vam, da ne preide ta rod, dokler se vse to ne zgodi. Nebo in zemlja preideta, moje besede pa ne preidejo.

Tistega dne in ure pa ne ve nihče, ne angeli v nebesih, ne Sin, temveč Oče sam. Vurjate se pa, da se vam ne obteže srca s požrešnostjo in pijanstvom in skrbmi tega sveta, in vam ne pride ta dan iznenada. Kakor zanjka bo namreč prišel na vse, ki prebivajo na površju vesoljne zemlje. Čujte torej in molite ob vsakem času, da bi bili vredni ubežati vsemu temu, kar se ima zgoditi, in stati pred Sinom človekovim!

In kakor je bilo v dneh Noetovih, tako bo tudi v dneh Sinu človekovega: jedli so in pili, se ženili in se množili do dne, ko je šel Noe v ladjo: in prišel je potop in pokončal vse. Podobno bo, kakor je bilo v dneh Lotovih: jedli so in pili, kupovali in prodajali, sadili in zidali; tisti dan pa, ko je šel Lot iz Sodome, je dežilo ogenj in žveplo izpod neba in pokončalo vse. Prav tako bo tisti dan, ko se bo razodel Sin človekov. Povem vam: tisto noč bosta dva na eni postelji; e-

Kdor je bil v Rimu, si je višje nad mogočnim Kolosejem, kjer se pričnaja nekdanji slavni trg starega Rima, takozvani Forum Romanum, lahko ogledal impozantni Titov slavlolik, katerega so postavili Rimljani zmagovitemu Titu, ki se je s svojo armado vrnil v Rim in je s seboj pripeljal brambovce Jeruzalema, ki so kot ujetniki stopali v zmago-slavnem sprevodu zmago-slavnega osvajevalca Jeruzalema.

Mene je že tedaj ta slavlolik tako zanimal, da ko sem o tem čital, sem med prvimi znamenitostmi Rima obiskal Titov slavlolik. Prva posebej sem si ga dobro ogledal, ker sem bil namenjen pri obisku Svete dežele stopiti na Oljsko goro, kjer je Jezus napovedal razdejanje Jeruzalema.

(Dalje sledi)

Brez erozije

WASHINGTON, D.C. — Okoli 62 milijonov akrov obdelane površine v ZDA ni izpostavljen nevarnostim erozije — delovna tekoče vode.

Močna slanost

SALT LAKE CITY, Utah. — Voda Velikega Slanega jezera v Utahu vsebuje 23% soli, med tem ko jo je v vodi Atlantskega jezera 3.5%.

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

Radovan je smuknil prvi v odprto klet. Veselo je zakričal in zavriskal, prijel prvi lončeni vrč ter nagnil pa pil, da je pijača glasno klokala, ko je vrela po grlu. Zaloga je bila dokaj obilna. Visoki, podolgovati vrči z močnimi ročkami, žgani iz rjave glinice, so sloneli drug ob drugem pri steni. Od stropa je viselo na vrveh mnogo mehov, napolnjenih z vinom.

Slovenci so dvignili vino iz kleti. Vsak je zgrabil vrč in ga odnesel, Radovan pa je cijalil velik meh, ki ga je v kleti pregriznil, da je poskusil kapljo. In bila je izvrstna.

Ko so drugi zvedeli za klet in vino, je vse drlo v tabor. Suvali so se v odprtino, pili kar iz vrčev, dvigali jih ven in nosili k ognjem, kjer so se cvrli koštruni.

Začelo se je pitje in pijančevanje, rajanje in petje, prepri in pretepi, dokler niso na noč omagali na pol trudni, na pol vinjeni in pospali kakor brezdušni. Sam Radovan je zadremal s plunko na kolenih, se zagugal in se zleknil po tleh, del za zglatje plunko, ki je imela potrgane strune.

Ko je mlada vojska divjala in se pulila za vino, je ležal Iztok pred šotorom. Poleg njene je postavila Ljubinka lepo roženično najboljše medu, sama je sedla k njegovim nogam in mu zrla v lice.

"Iztok, sam Perun te je otel Morani. Najlepše jagnje sem mu žrtvovala, ko si odšel. Perun je milostljiv."

Brat jo je hvaležno pogledal. Na licu se mu je zmračilo in posvetilo kakor vera in dyom. Dvignil se je in podprl ob komolec.

"Nikar, bratec, morda je holje, če ležiš. Vrač je tako nasvetoval!"

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

2 COOKS 1 All around man. 2nd cook nites. Good wages. Must have local ref. own transp. N.W. Sub. Phone 537-5565

(143)

LAY OUT DRAFTSMEN

Engineering Dept. of established Metal Products Co. has immediate openings for ambitious draftsmen, who want to grow into Design Engineering. Must be draft exempt. This is a permanent position for the right man.

Bring samples of work

ELCEN METAL PRODUCTS CO.

9325 King St.
Franklin Park, Ill.
Call: NA 5-8777
Ask for Mr. Kass

(143)

AUTO BODY MEN

Exp. Good working con. Full time. Bauers Service 7618 W. Touhy Chgo.

RO 3-8092

(144)

AUTO BODY MEN

Combination: Experienced, commission.
343-7297 or AU 7-3550

(143)

HOUSEHOLD HELP

CHILDCARE. — Mature exp. woman. 45-50 yrs. preferred to live in. Take care of 3 children. Must drive. Good pay. FA 5-4465. Hinsdale.

(143)

"Ne boj se, Ljubinka! Bolečine so majhne."

Segel si je vrh glave.

"Iztok, pripoveduj, kako si se bojeval! Izpod mrličev so te potegnili — in ti živiš! Perun je velik!"

"Mračno je v mojem spominu. Vem dobro, da sem prvi vdrl skozi vrata v tabor. Za menoj kakor ovni mladci iz našega gradišča."

"In vsi so padli!"

"Vsi so padli? Oj, Morana!"

"Tebi je prizanesla, zahvalimo jo!"

"Ljubinka, ne veš, kako se bore Bizantinci! Steno so naredili pred menoj iz ščitov in izza njih so švigali meči kakor strele. Udarjal sem, ali šlemi so bili kakor naklo. Meč se mi je krhal in prelomil. In tedaj me je zadelo orožje na glavo, zvrtele so mi je, omahnili sem in zagnil me je plaz tovarišev."

"Glej no, na glavo, in še rane nimaš! O, velik je Perun!"

"Dušica, da nisem imel šlema, bi me ne bili oteli bogovi."

"Šlema?"

"Hilbudijev šlem, ki je v šotoru. Prinesi mi ga!"

Iztok je vzel razklani šlem v naročje in ga dolgo ogledoval.

"Kako lep je, z zlahtnim kamenjem posut."

"Smrti me je otel, Ljubinka."

Izluščil je z nožičem bisere iz križa.

"Pol tvojih, pol mojih, sestra. Na zlate obročke jih nabereš in nostiš v kodrih krog senec."

"Za spomin na brata!"

"Jaz pa za spomin na vojsko!"

Vsule je kamenčke v majhen, s srebrom okovan rožiček, ki ga je nosil na pasu — talisman slavne viračice.

Večer se je plazil na zemljo. Iz zemlje so kipele meglice. Vsa vojska je že molčala.

Le Iztok je še čul v šotoru, si podpiral razbolelo glavo in premišljal.

"Slovenci smo zmagali. Res. A prav za prav je zmagal slučaj. Zaseda in ukana sta zmagali, ne mi. In vendar — treh bi se lotil takole na paši, treh in štirih Bizantincev vsak Sloven ali Ant! Ali to orožje in to bojevanje! Cemu nam divja moč?"

Spomnil se je povesti, da je nekoč majhen rod Slovencev prodal Bizantincem gradišče, mnogo hčera v sužnost, govodi in ovac, da so odkupili sebe. In ko so prišli bizantinski vojaki po izgovorjeno odkupnino, so žene pljuvale svojim možem v obraz in kričale: "Taki hle poniglavcevi ste se zbal? Sramota! Ali ste vojščaki?"

Iztok je premišljal, kakšna četa bi bili združeni Slovenci, če

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

AUTO Wrecking Yard, 20 minutes from Chgo., comp. eqmt., or will sell lease without eqmt. Mr. Olson 741-5904 after 5, call 741-2716

(143)

BUSINESS OPPORTUNITY

LAUNDERETTE—4716 No. Kedzie—Decorated, a/cond., 20 Philco Bendix washers, 7 dryers, 300 gallon insulated water tank, twin water heaters, plus other equipment. Price \$11,000. 589-9758 or 583-2963 aft. 7 P.M.

(145)

GROCERY, variety and dry cleaning store, \$6,500.

Call 257-7195

(143)

bi se znali vojskovati. Potrkali bi samemu Bizancu na vrata. Koliko manj je bilo Hilbudijeve vojske! In napadli so jo iz zasede, ukanili tabor, pa je več Slovencev med mrlički kakor sovražnikov. In nocoj naj pride sto konjikov s Hilbudijem na čelu, pa požanjejo in razpode veliko vojsko Slovencev na vse vetrove. Tolpa bi zatulila, vsako povelje bi bilo zama, peščica bi zmogla tisoče.

Iztoku se je užalilo. Privikrat se je pomeril v boju, pa se izšolal, da divja, krepka sila se ni vse. Zavedel se je, da bo moral v kratkem zagospodariti namesto Svaruna, da ukaže čez leta morda čast staroste, da bo vodil vojske...

Težka glava mu je zdrknila z roke na ležišče; temne misli so hrepenele in blodile po bodočnosti.

OSMO POGAVJE

Drugega jutra je sklical Svarun vse starešine, veljake in stare, izkušene bojavnike v bojni posvet. Zaukazal je red in mir v vojski. Sešli so se sivoglavci v Svarun je izpregovoril: "Možje starešine, slavni bojavniki, končana je vojska in končana. Perun je velik, zagrmel je, ko smo mu žrtvovali pod lipo, pa se je držal svoje gromke besede. Sovrag je poteptan, sije nam svobodno sonce, proste so naše črede. Sloven je to, kar je bil nekdanj in kar mora biti na veke. Hvala Perunu, pod lipo mu zakoljemo zahvalnih obojov! A pravim vam, vojska ni končana. Kdo bi puščal sredi njive plug in hodil ob lepem vremenu domov? Zastavili smo plug, brazda je široko zazevala, torej, bratje, naprej! Pojdimo samo po drobtinico tistega hleba, ki nam

ga je tri leta jemal Hilbudij. Mrazovi so letos še daleč, udarimo v dežel sovragov, povrni mo si, kar nam je ugrabljenega. Drobno za drobnico, goved, pa krščenikov in krščenic naženemo domov, da bodo pasli, sejali in želi namesto naših padlih sinov. To je misel vašega staroste, ki ste ga sami izvolili, da hodi v sivih letih pred vami in se vojskuje z vami. Starešine, veljaki, govorite modre besede!"

Vstal je starešina Velegost, zelo bogat in ugleden Sloven.

"Pol hlapcev mi je padlo v sedanjem boju, dva sinova ležita na polju, pa pravim: sebe še imam in še dva sina in vsi naj pademo, če treba, samo da se maščujemo in izterjamo dolg. Svarun je moder, njegov nasvet je misel bogov."

"Izterjajmo dolg!" so ponavljali Slovenci.

Starešine rodu Antov so molčali. Pomenljivo jih je gledal Svarun. Skrb in strah sta se mu plazila po obrazu.

"Bratje naši, Antje, višje od nas stanujete, pa res niste toliko trpeli pred Bizantinci kakor mi. Ali če hočete biti varni, zidajte zid pred seboj! Zid smo mi, vaši bratje. Primaknite svoje kamne, trde kamne, kakor ste se izkazali v tem boju, k skupnemu zidu, da boste mirno spali s svojimi družinami in varno pasli črede!"

Dvignil se je antski starešina Volk.

"Bratje Slovenci, zima leži pred durmi in trka. Tam v gorah nas zasači pa nas uje kakor zver. Ne izkušajmo bogov! Dovolj so nam dali to pot! Vrnimo se mirno domov do pomladi. Potlej se zberimo in udarimo čez Donavo!"

(Dalje prihodnjič)

AVGUST						
So	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
						1 2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

KOLEDAR društvenih prireditev

AVGUST

3. — Ohio KSKJ piknik v parku sv. Jožefa na White Rd.

3. — Korotan priredi piknik na Slovenski pristani. Igrajo "Veseli Slovenci".

6. — Federacija Klubov slov. upokojencev ima piknik na farmi SNPJ.

10. — DSPB Tabor priredi svoj prvi poletni piknik na Slovenski pristani.

17. — S.K.D. Triglav priredi svoj drugi redni piknik v Triglavu parku Milwaukee, Wis. združen z mladinsko športno prireditvijo.

17. — Fara Marije Vnebovzete priredi svoj žegnanski festival od 3. pop. do 9. zvečer v šolski dvorani.

17. — Slovenska pristava priredi piknik na svojih prostorih.

23.-24. — Slovenski Dom na Holmes Ave. praznuje 50-letnico obstoja.

24. — Zelena dolina priredi piknik na svojih prostorih.

24. — Letni piknik društva Najsv. Imena fare sv. Vida na Saxon Acres na White Road.

23.-24. — V SDD na Recher Avenue ob enih popoldne balinarske tekme.

24. — Mladi harmonikarji prirede na Slov. pristani piknik, katerega dobiček je določen za misijonske namene.

SEPTEMBER

7. — Slovenska pristava priredi piknik v korist Slovencev v Rimu.

14. — Društvo S.P.B. v Clevelandu, priredi romanje v Frank, Ohio.

14. — Zelena dolina priredi trgatve.

21. — Slovenski narodni dom, 5050 Stanley Ave., Maple Hts., priredi letni banket ob 5. uri pop.

21. — Ohijska federacija ABZ priredi letno večerjo in ples v SDD na Recher Ave. Začetek ob štirih.

11. Društvo SPB Cleveland priredi svoj družabni večer v farni dvorani pri Sv. Vidu.

12. — Podružnica št. 14 Slov. ženske zveze priredi "card party".

19. — Občni zbor Slovenske pristave.

25. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi "card party" v šolski dvorani. Pričetek ob sedmih zvečer.

29. — Praznovanje slovenske zastave in narodnega praznika na St. Clairju.

NOVEMBER

2. — Klub Ljubljana priredi večerjo in ples v SDD na Recher Avenue. Začetek ob petih popoldne.

2. — Glasbena Matica poda svoj jesenski koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

2. — Klub Ljubljana priredi večerjo in ples v SDD na Recher Avenue. Začetek ob petih. Igra John Grabnar.

8. — Štajerski klub priredi martinovanje v dvorani pri Sv. Vidu.

9. — Dramatsko društvo Lilija proslavi 50-letnico ustanovitve v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

15. — Klub upokojencev v Newburghu priredi letni banket v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St. ob 5. uri pop. Igra Zabak orkester.

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE SMRTI MOJE SOPROGE, LJUBLJENE MATERE IN DOBRE STARE MATERE

Josephine Kovačič

ki je zatislila svoje mile oči 28. julija 1966.

Tri leta v gomili tam počivaš, po trpljenju zemeljskih dni, plačilo nebesko uživaš, katerega na svetu ni.

Odpoj se od hudih, težkih let, preblogo srce Tvoje, ko zadnje trombe zadone se zopet snidemo vesel!

Zalujoci:

FRANCE — soproga
JOSEPHINE S. JULIA — hčere
CARMON — zet
MICHAEL, JIMMY — vnuka
THERESA ANN — vnukinja
OSTALO SORODSTVO
Cleveland, O., 28. julija 1969.

15. — Belokranjski klub priredi martinovanje v SND na St. Clair Avenue.

16. — Pevski zbor Jadran poda v SDD na Waterloo Rd. svoj jesenski koncert.

16. — Slovenska šola priredi komemoracijo ob 10. obletnici smrti blagopojnega škofa dr. Gregorija Rožmana ob 3.30 popoldne v avditoriju Sv. Vida.

23. — Fara Marije Vnebovzete priredi Zahvalni festival v šolski dvorani. Od 3. pop. do 9.

zvečer.

30. — Pevsko društvo Pianina priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na Maple Heights. Pričetek ob 4. pop.

DECEMBER

7. — Moški pevski zbor Slovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Ave. Začetek ob štirih popoldne.

MAJ

3. — Pevski zbor Triglav poda svoj 23. letni koncert v SND na St. Clair Ave. Začetek ob 4. popoldne.

ŽENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

PRI KRMLJENJU — Žena jordanjskega kralja Huseina Muna je ob priložnosti svojega obiska v Palos Verdes v Kaliforniji šla gledat tudi tamkajšnjo "Marineland" in krmila delfine in druge morske prebivalce. Na sliki jo vidimo pri tem poslu.

KAPE DRZE — Mornarji na letalonosilki Saratoga drže z rokami svoje kape, da jih jim ne bi odnesel veter, ki ga je dvignil helikopter. S tem je prišel obiskat ladjo predsednik Nixon tekom kratkih pomorskih vaj.